

Martin Masius

**Natalis Sexagesimus Quartus Serenissimi Et Celsissimi Principis Ac Domini Dn.
Christiani Ludovici Ducis Mecklenburgici Principis Henetorum Suerini Et
Raceburgi ...**

Raceburgi: Excudebat Nicolaus Nissius, MDCLXXXVI.

<https://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1838727183>

Druck Freier Zugang

Christian Lours.
Geburts tage.

1658. 1686

Mkl f i

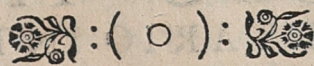
1625-4°

Mullb. f. I.
1625-4°

2
✓ 9

NATALIS
SEXAGESIMUS QUARTUS
SERENISSIMI ET CELSISSIMI
PRINCIPIS AC DOMINI
DN. CHRISTIANI
LUDOVICI
DUCIS MECKLENBURGICI
PRINCIPIS HENETORUM SUERI-
NI ET RACEBURGI, COMITIS SUERINENSIS,
TERRARUM ROSTOCHII ET STARGARDIÆ
DYNASTÆ,
EQUITIS ORDINUM REGIS
CHRISTIANISSIMI
DOMINI SUI CLEMENTISSIMI
CUM PRIMO DECEMB.
SUPERASSET CLIMACTERICUM MAGNUM,
PUBLICA PANEGYRI CELEBRATUS

A
MARTINO MASIO
PASTORE SLAGSTORFFIENSI.

RACEBURGI EXCUDEBAT NICOLAUS NISSIUS,
ANNO M. DC LXXXVI.

SERENISSIMI ET CELSISSIMI
PRINCIPIS AC DOMINI
DN. CHRISTIANI
LUDOVICI,

DUCIS MECKLENBURGICI,
MINISTRORUM
TRIGÆ.

ILLUSTRI AC GENEROSO DOMINO

DN. NICOLAO HENRICO
BÜNSOVIO,
PRINCIPATUS RACEBURGENSIS

Directori Spectatissimo, Consiliario Regiminis primario, itemque
à Consiliis Secretioribus.

NOBILISSIMO ET EXCELLENTISSIMO DOMINO

DN. JOHANNI HARTMANNO
GRAMMANNO

CONSILIARIO REGIMINIS GRAVISSIMO,

NOBILISSIMO ET AMPLISSIMO DOMINO

DN. JACOBO TADDELIO
SECRETARIO INTIMO,

Fido PRINCIPIS Achat.

DOMINIS PATRONIS AC FAUTORIBUS

Salutem plurimam dico.

V I R I

ILLUSTRIS AC GENEROSE,

Nobilissimi , Amplissimi & Consultissimi.

Nfert se nunc oculis, *DOMINI*, quæ auribus ante,
Oratio nostra, jejuna illa quidem & exilis, nulloque
verborum splendore, at pietate tamen in *PATRIÆ*
PATREM quodammodo conspicua. Ivimus in
Natalitios cultus, incultiori sermone tenuisque inge-
nii viribus, festo hoc gratulationibus tempore, &
maluit pia lingua in fractas balbutie voces laxari,
quam certantes inter Bonorum applausus turpi silentio ac otio obmu-
tescere; Quem devotissimi animi impetum & quaecunque Venera-
tionis Specimen *nostro* nec *Augusto* nec *Mæcenatibus Ejus* displicitu-
rum humillimè confido. Vobis autem *Excellentissime Domine*, *Vi-*
rique Nobilissimi, & inscribere has pagellas & tradere sustineo, non so-
lùm ut de meâ in vos observantiâ per easdem quam plurimis constet,
sed ut vestris etiam manibus haud gravatim transmissæ, pretium Sibi
à *VOBIS* omne, verumque decus, quo indigent, fœnerentur atque ita
deferantur *ad Serenissimum Nostrum*, non ausuræ cœteroquin religio-
sum *Celsitudinis Suae* subire conspectum, nisi proxenetis vobis ac para-
riis, qui dum fidem scēpissimè probastis & integritatem, in pri-
mis

mis dudum amoribus habemini; Persarum mores in eo imitatus, quibus
 ad Principes suos accedere nefas, eosque salutare, si non digniori prius
 Fautorum commendatione sibi viam aperuissent. Accipite ergo
 levissimam chartam &, quod publicè in illâ extare volui, mansurum inno-
 cuæ devotionis quantulumcunque pignus, nullo quidem suo merito, cre-
 do tamen, vel eo nomine VOBIS gratum, quod *PRINCIPIS VESTRI*,
 sed & *MEI*, augustissimos cernitis Natales, eâ, qua par est, veneratione
 hîc celebratos. Concedite faciles, ut vobis innitatur, ceu scipioni cui-
 dam, inconcinna hæc claudicantium Verborum scriptiuncula, & per
 Vos gratiosissimæ, *Magni Ducis*, dextræ ingeratur. Patiamini quæso
 coriaceæ huic monetæ suum utcunque inesse valorem, cum à princi-
 pis imagine, quam in fronte exhibitam cernitis, aliquem velle videatur
 mutuari. Denique hoc unum *Vos* officiosè volo rogatum, ut *gloriosissi-
 mo Principi* meam in *JPSUM* pietatem & subjectissimi animi affectum,
 pro eâ, qua polletis, autoritate & virtutum summarum splendore,
 luculentiùs & dextrè interpretemini, in quo licet plures mecum cer-
 tantes habeam & forsan æmulos, nescio tamen, si periculum feceri-
 tis, an non omnes alios atque vel ipsam expectationem vestram sim
 superaturus. Sic *VOS, VIRI Generose & Nobilissimi*, salutis publicæ &
 meæ servet ipse salutis autor, & omnes veræ felicitatis partes *VOBIS* pro-
 prias esse sinat! Id vover

Excellentiæ Tuæ

&

Nobiliss. Dignit. Vestrar.

*Idem ad obsequia, qui ad preces, devoti-
 ssimus cultor.*

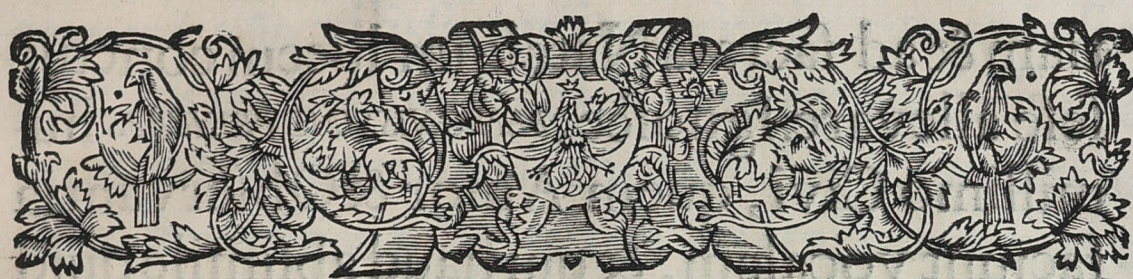
M A S I U S.

SERENISSIMO ET CELSISSIMO
PRINCIPI AC DOMINO
D^N. CHRISTIANO
LUDOVICO,
DUCI MECKLENBURGICO,
Principi Henetorum, Suerini & Raceburgi, Comiti Sueri-
nensi, Terrarum Rostochii & Stargardiæ Dynastæ,
Equiti Ordinum Regis Christianiss^{mi}
DOMINO MEO CLEMENTISSIMO.

SEMPERENISSIMO ET CELSISSIMO
PRINCIPIS AC DOMINI
D. CHRISTIANO
LUDOVICO
DUCI MECKLENBURGICO

Principi Hertzogum, Electori & Rectori
Universitatis Rostochiensis
Fidei Ordinem Regis Christianissimi

DOMINO MELO CLEMENTISSIMO

SERENISSIME AC CELSISSIME
PRINCEPS

DOMINE CLEMENTISSIME.

Rumpit tandem silentium pietas, & ad *SERENISSIMÆ CELSITUDINIS* *TUÆ* purpuram gaudet suam nunc erubescere indignitatem, quæ tum demum suo sibi visa est officio benè fungi, si prodeat in publicum aliquando, dum publicam sentit temporis hujus lætitudinem

A 2

tiam & ad sacratā Natalium lucem conetur
sefe allevare. Ignosce, *BENIGNISSIME PRINCEPS* hu-
millimo Civi, quem Amor & Observantia
faciunt vocalem, & qui haud absimile quid
experitur, ac olim Cræsi filius, cui vehemen-
tior pietatis affectus negatas à naturâ voces
excussit; Sic ego à dicendi facultate destitu-
tus, unam hætenus filendi & latendi glori-
am mihi relictam putavi, nunc vero religio-
ne Natalis diei provocatus, prima tento lite-
rarum elementa colligere, & devotam hic,
qualicunq; verborum apparatu, emancipo
voluntatem. Quamvis enim à TE, *DUX GRA-
TIOSISSIME*, nimium sim remotus & absens,
non contineor tamen intra spatium fedesq;
meas, sed ruo, quâ data porta, præsens ad Tui
conspectum, & humillima mea commendo
obsequia cominus, quem eminus fovisti ra-
diis Tuis, & cujus felicitatem, benefici instar
fideris, è longinquo semper operatus es. In
quo si TIBI fortè visus fuero audacior, quod
TUIS me *NATALITIIS* importunus immisceam, &
infelici stylo non formidem exprimere,
quod Maronis alicujus Linguam & ferrea
Oratorum ora poterat de lassare, memorem
Te illius esse submissâ jubeo observantia:

Et

Et Diis lacte rusticos, multasq; gentes supplicare, nec ulli fuisse vitio, DEos colere, quo quomodo posset; vilissimas itemq; res, quas pia simplicitas templis dedicavit, non raro pretium ab animo consecrantis sumpsisse. De Rhodiis quidem gens finxit ingeniosa Poëtarum, cum Palladi quondam, Sapientiæ Deæ, fecissent, sed sine sale, sacra, excanduisse Deam graviter, ideoque relictis eorum aris migrasse Athenas; Sed non vereor istam abs Te asperitatem, DOMINE, ut hæc nostra sine Eloquentiæ sale & condimentis Rhetorum sacrificia velis indignabundus aspernari, cujus tot facilitatis & clementiæ ubiq; expressa inveni vestigia, ut illis diffidere velle piaculi propemodum loco habendum foret; Quin gratulari etiam sub tanto PRINCIPE sibi semper potuerunt Musæ, quantulæcunq;, quod nunquam despexeris eas, & sperare aliquid Apollo ausus, cum benignum Tui favorem, Teq; ad umbraticas quoq; ipsius curas subindè vidit divertere. Et idem illud est, quod concipiendi aliquam ac scribendi persuasit confidentiam, absolvitq; me à vilitatis, quæ subiit, conscientia religiosior observandi animus, & quædam sui secura pietas. Hinc, quicquid tandem, in istâ laborantis meæ debilitatis & subjectissimi affectus pugna, monumenti literarii natum est, devotâ id maximè submis-

B

sione

sione transmittere conor, quod Te, PRINCEPS SERENISSIME, serenâ & indulgenti fronte accepturū, non dubiō spero. Neq; contemnes, opinor, ad magnum illum, quo hospitaris, Galliæ ingeniorum Oceanum, Germanū pauperis facundia rivulum, qui tamē ē scatebrâ sinceri pectoris promanat, & intemeratum Civis Tui cultū leniter TIBI devolvit. Ita Musæ nostræ, Patrocinii Tui alumnae, nunquā TE hīc mori sinent, sed nominis perpetuitatem (gratum Heroibus munus!) largiri conabuntur. De cœtero Deum ter Opt. Max. supplex veneror, ut CELSITUDINEM TUAM omni prosperitatis genere beare paternè pergat, senescentibus paulisper membris juventæ florem inducat, & TE nobis in solatiū ingens, seculi ornamentum, & gloriam Minervæ, superstitem agere jubeat quā diutissimè! Hæc sunt devota omnium Tuorum vota, qui in TE colendo Patriam sibi constituere sanctitatem, quorum ego facturus summam cum Flacco haud profanè precor:

*Serus in Cœlum redeas diuq;
Nobis intersis Pater atq; Princeps!*

Serenissimæ Celsitudin.

Tuæ

humillimè devotus

AUTOR

ORATIO.

Concede vocem iusta hilaritas! In
plausum surgite sincera obsequia! Emanate
in gratulationes piissima vota! Debetur hoc
publicæ lucis hodiernæ festivitati. Si enim
loetum nobis & jucundum diem, Patriæ gra-
tum, exoptatissimum Bonis omnibus, signavimus unquam,
hic certè dies est, qui *PRINCIPEM* nobis *NOSTRUM* indulgit pri-
mum, quò *IS* coelitus quasi in has terras delapsus, salutis no-
stræ auspicatum fecit auspiciū, Dies, tanti *DUCIS* Nativitate
festus, & meritò inter *fastos* numerandus. Nimirum annua
redit hodiè, cum exeunte anno, ineuntium annorum nata-
lis felicitas *SERENISSIMI ET CELSISSIMI PRINCIPIS AC DOMI-*
NI, DNI. CHRISTIANI LUDOVICI, DEI GRATIA DU-
CIS MECKLENBURGICI, PRINCIPIS HENETORUM SUERI-
NI ET RACEBURGI, COMITIS SUERINENSIS, TERRARUM
ROSTOCHII ET STARGARDIÆ DYNASTÆ, EQVITIS OR-
DINVM REGIS CHRISTIANISSIMI; DOMINI NOSTRI CLE-
MENTISSIMI. Adest iterum auro notandus dies, qui Hunc
nobis auro contra carum *PRINCIPEM* in auras produxit, in
ferreo seculo aurei seculi imaginem, & *cui* nunc in illo vi-
vendi novus

ab integro seclorum nascitur ordo.

O tempus prosperrimū! non frigore magis nivibusq; ina-
moenum & formidabile, quam *PRINCIPIS NOSTRI* ortu loetū
& venerabile. Salvete vos Calendæ Decembres, quæ vi-
tæ *ILLIUS* primordium instauratis rursus! Non indigna-
mur

mur arctiora vestra dierum spatia gelidasque pruinas, sed in sinu potius gaudemus, periculosi in vobis anni terminum, cum expirante propediem anno, feliciter expirasse. Salvete ter & amplius, quæ *Patriæ Patrem* ostenditis, exacto Climacterico, vivum & superstitem, quo nihil prius nobis, antiquius nihil habendum piè existimamus. Quod si tanta mihi vis ingenii & tanta esset dicendi copia, quantam hodie exultationem animi tripudiumque, impatienti prorsus pietate, experior, confiderem ego, me responsurū, AUDITORES HONORATISSIMI, benignæ expectationi vestræ, quam de me fortè concepistis, & cum laude ornaturū, quam in præsens occupavi, provinciam; At verò, cum non parem Argumento Orationem, sed sterilem tantum ad foecundas hasce partes afferre facundiam possim, equidem nescio, an non religiosum præstitisset silentium, quo solo disertus esse poteram, magisque nunc culpanda sit temeritas, quod hoc dicendi munus non detractarim, quam commendanda pietas, quod affectaverim. Sed esto, à temeritatis crimine me non posse absolvi, parumque memorem me fuisse Horatiani illius præcepti, quo explorare jubemur, quid valeant humeri, quid ferre recusent; nihilominus tamen jactam semel aleam haud retractandam ratus, malui, in Natali *Principis mei*, vocis & ingenii exilitatem periclitari, & perdere gloriam dicendi, dummodò submissæ pietatis retineam, feramque grati animi laudem, qui eam semper turpitudinem detestor maximè, ob quam Hospiti olim Macedonico frons legitur inusta, certissimè persuasus, paratior fore audaci & immodesto amor, quam circumspectæ & modestæ Impietati veniam. Cui etiam causæ soli, fateor, succubui, dedignatus vacuo diutius sedere theatrò spectator rudis, & usque debere verborum observantiam **III**, qui rerum beneficentiam omnem in me ornando aliquoties exprompsisset. Inte-

Interea verò, **AUDITORES AMPLISSIMI**, hanc vos gratiam maximoperè posco, ut idem facere patiamini me, quod in bello pro re nata Duces videmus, qui cum omnes nequeunt copias, locorum inclusi angustiis, explicare, quosdam tantum in primam aciem milites, remotis cæteris, effundunt; Sic mihi liceat in angusta re habitanti, ex infinitis, quæ erant dicenda, paucissima promere, illosque insuper, qui terrarum situs pingunt, imitari, ut imaginem rei, ad puncta minutissima redactam, in brevi quasi tabellâ universam amplectar, majoris operis gloriam illis relinquens, qui meliori sunt indole & feliciori ad negotium hoc eloquentiâ instructi. Quod dum expedio, vos oro, **AUDITORES**, majorem in modum, & per illum ipsum, de quo dicimus, Principem obtestor, ut quando omne mihi perfugium in Bonitate vestra repositum est, parvitatem nostram, vestra sublevetis humanitate ac favore quo, quantum virium mihi subtrahit tenuitas, tantum animi addat vestra in attendendo Benevolentia.

Magna olim religione & solennitate publicâ dies eminentium virorum, quibus in lucem editi erant, celebratos, literarum monumentis proditum invenimus. Non coepit iste mos, apud Persas primùm, & ab his ad Romanos, uti quibusdam videtur, supersticiosâ propagatione fluxit, sed à longis retrò seculis arcessendus est: Primam enim natalis gaudii originem Ægyptiis, tempore Patriarchali, debere nos, eorumque Regi Pharaoni, quis est qui nesciat è Sacrà, quâ nullam vel antiquiorem habemus vel veriore, Historiâ Mosaicâ? Hinc quemadmodum Ægyptus fuit multorum rituum apud Ethnicos seminarium, ita & Hic ad vicinas & remotas gentes facilè transiit. De Græcis quidem & Romanis constat, recurrentem illos vitæ diem, velut festum, inter familia-

C

milia-

miliares quemque suos quotannis coluisse, solvendo munus Genio, eique, quanta coecitas! preces, libamina & sacrificia offerendo. Sed nec illam antiquitatis consuetudinem, per tot temporum tractus deductam, si tamen à vanæ gentilitatis superstitione discesseris, quam execrati semper, abrogarunt veteres & hodierni Christiani; quamvis nonnulli extiterunt, qui in ejusmodi festivitatem gravius inveci, à justo quopiam, celebrata fuisse natalitia negarunt, id tantum à peccatoribus & impiis factum asserentes, ceu videre est in multis aliquot Patrum locis, quæ doctissimus apud Gallos Huetius & Johannes Fronto congescere. Attamen, salvâ Patrum autoritate, alia mens est circumspectioribus, & hi ferias natales simpliciter haud improbandas censent, tuentur eas sanctè potius, si modò fiant justo fine & pia adhibeatur moderatio, si absit luxus ac superstitio.

Et quæso quis culpæ velit in parendi sortem natos, si pro Natali beneficio laudatissimi sui Principis, quem à vulgaribus procul cunis, singulari immortalis Dei providentiâ, remotum norunt, & à cujus salute ad ipsos Salus descendit, debitas Conditorum laudes persolvere & reddere gratias allaborent? Cum etiam Natalem celebrare, rejecto gentilium abusu, nihil sit nobis aliud, ac, annuo vitæ termino feliciter exacto, piè gratulari, lætitiæ signa edere publica, offerre vota DEO, ac purâ mente preces; non video, quî hoc cum sacris literis & Religione Christianâ pugnare possit, quod tamen nunc pluribus haud persequor.

Coeterum solebant antiqui Soteria dare, non tantum difficilem morbum eluctatis, verum iis etiam, qui anticipati essent tempore defuncti; Sic eadem nobis optimo jure video hodierno die exsolvenda, quo *Patriæ Pater* non solum in lucem prodiit ortu auspiciatissimo, sed & nunc peri-

periculosissimum & famosum maximè absolvit anni tertii & sexagesimi Climacterem. Longum foret enumerare, quid de annis gradariis seu Climactericis (non à Climate, sed à scalæ gradu è Græco sic dictis, quod æque in iis ac scalæ gradibus vitæ quasi pausa fiat) vetustissimi Medici, Philosophi, Mathematicique tradiderint, & scio, eruditorum latere neminem, cum vel integris voluminibus hoc argumentum pertractârit plurimorum docta industria.

Maximus autem inprimis omnium & exitialis Climacter habetur, qui in ætatis humanæ tertium incidit ac sexagesimum annum, quoniam constat ex septies tribus ter multiplicatis, aut quia uterque ^{Sic} fatalis numerus, quorum ad corpus alterum, ad animum verò alium referre amant, copulatur, ex septies novem & novies septem periodis conflatus, quæ utrinque eandem summam reddunt; præter quem nullum alium pro Climacterico anno admittere videtur Scaliger, seductus autoritate Firmici & loco ejus quodam malè intellecto, quem tamen Salmasius, vir tantus, ex antiquissimo Exemplari Bibliothecæ Regiæ à se reperto restituit, & Firmicum non voluisse hoc ostendit, eos solos esse Climacteres, qui ex novem & septem multiplicantur, ut est Sexagesimus tertius, sed ita legit verba Firmici: *Extra cæteros climacteras, etiam septimi anni & noni, per omne vitæ tempus multiplicata ratione currentes, naturali quadam & latenti ratione, variis hominem periculorum discrimini- bus semper afficiunt. Unde & sexagesimus tertius annus, quia utriusq; numeri summam pariter excipit, ANDROCLAS appellatus est ab Ægyptiis, quod omnem vitæ substantiam frangat ac debilitet.* Sic quidem, præter cæteros Climacteras, maximè periculosos habet eos, qui septimi & noni, per omne vitæ tempus, multiplicata ratione currunt, ut tamen alios etiam Climacteres agnoscat, qui non sunt ex novenis & septenis pariter compositi, ut sexagesimus tertius. Licet
au-

autem Huic Anno Firmicus, & cum illo autores
 fermè omnes, nigrum Theta figant, quod & ad cor-
 pus & ad animum pertineat, Cenforinus tamen infir-
 miorem existimat reliquis, additâ ratione: *quod etsi*
utrumque contineat numerum, novenarium & septenarium, neutrum ta-
men quadratum, & ut sit ab utroque non alienus, ita in neutro esse po-
tentem; statimque subjungit; *non multos sanè, quos vetustas claros*
nomine celebret, hunc annum absumpsisse. Memini quidem me
 non sedere hîc in Controversiâ judicem, ut meo statim,
 præjudicio vel vanitatis postulare rem, vel veritatem,
 adstruere, necesse sit, interim hoc tamen ad Cenfori-
 ni verba moneo, quæ annum tertium & sexagesi-
 mum non multos celebres unquàm absumpsisse affir-
 mant; fidem eorum ab ipsa seculorum omnium expe-
 rientia planè labefactari, siquidem illa non claris tan-
 tum, sed & è plebe plurimis, docet hunc annum fuisse
 feralem. Absumpsit certè Claudium Tiberium Dru-
 sum, abstulit Ælium Adrianum, ut alios Imperato-
 res taceam, ne sim infinitus; Eripuit is Orphea, Poë-
 tam sui temporis præstantissimum; extinxit Ciceronem,
 Eloquentiæ Romanæ Parentem; vitam præcidit Aristoteli,
 stupendæ doctrinæ Philosophi, aliorumque, quos
 ex omni memoria illustris recenset Ranzovius, itemque
 Bodinus de Republicâ. Lasciviræ propemodum gaudio
 visus est AUGUSTUS Imperator, cum quartum & sexa-
 gesimum Natalem suum ageret, & magnoperè sibi gra-
 tulabatur, quod sexagesimum tertium annum *communem*
Seniorum omnium κλειμανλήρα evasisset, quemadmodum Id Ejus
 ad Cajum Nepotem Epistola exhibet apud Gellium.

Quare quo periculosior habetur iste annus, quem
 nunquam elabi sine aliquâ corporis clade, aut morbo
 graviore, aut vitæ periculo vulgò credunt, eò justior
 lætandi nobis ansa datur hodierno die & gratulandi so-
 len-

lennius , quod *Serenissimus Princeps noster* tam formidatum ,
aliàs spatium sine ullo incommodo, sensuve mali, in-
concusâ valetudine , salvus & integer transierit, exper-
tus in eo, si quo unquam, luculentissimum Numinis favo-
rem, & omnis generis felicitates ; Cumque tam parum,
Senectuti hætenus in *Ipsum* licuerit, annisque formidolo-
sis, sperare porrò nostra nos pietas jubet, diutillimè
terris hoc nobile coeli depositum commodatum iri, non
prius repetendum, quam vel vivendo excesserit istum
limitem, in quo divinus Plato finem vitæ invenit, legi-
timumque esse existimavit, annum puto unum & octo-
gesimum : Nam non paucos accepimus hanc annorum,
etsi longam, seriem longè fuisse transgressos, ut Clean-
them, qui uno minùs centum explevisse fertur, Xeno-
phanem Colophonium majorem annorum centum, ne
nunc alia addam, & hujus etiam ævi, annositatis Exem-
pla, quorum benè multa è divite penu eruditissimus pro-
mit Meibomius in Epistola de longævis, ad *Serenissimum &
Celsiss. Principem* beatiss. recordationis, *Dnum* AUGUSTUM, *Du-
cem Brunsvicensem & Luneburgensem*, qui profusissimam, si quis
alius, hausit annorum mensuram, vivido semper spiritûs
robore incorruptum corporis vigorem æquante.

Nec desperamus nos, quin *Patrem Patriæ* nostræ æquè
longa, benignitate Numinis, mansura sit senectus, in quâ
nihil habeat accusandum ; Cujus fiduciam vel ideò fir-
mam animo præcipimus, quod minùs vergere in senium
vires hætenus compertum est. Etsi enim seriores ple-
rumque anni effœtum paulatim corpus reddere soleant,
nihil tamen debilitatis attulere DOMINO nostro, qui vel
adolescenciam possit in hac ætate mentiri ; neque ulla
parte cladem intulit fatalis elapsus climacter, factururus sine
dubio impetum, ni tectum precibus undique invenisset
latus, dum & suspiria nostra pro salute *Ejus* peren-

D

ni,

ni, & haud imminuendâ valetudine, fortissimè excubuère.
Auguramur itaque, quo usquè produci potest, prove-
ctiorem vitæ terminum, & latissima annorum spatia. Et
meretur omninò vivacitatem, meretur viride illibatum-
que senium *Dux Augustissimus*, dignus ob animi magnitu-
dinem & excellentiam, quem neque senium senem-
faciat, neque naturæ lex vitâ privet, uti de Richardo
Suisset Scaliger pronunciat; Meretur hoc ipsum elegantis-
simum corpus, dignum, quod nobilissimæ animæ diu-
turnum præbeat hospitium. Et hoc geminum naturæ
vinculum eum nobis primo intuitu Principem ostentat,
cui ad Majestatem nil nisi Regnum defuisse unquam fa-
tendum sit, quique plausum orbis, qua qua progreditur,
& venerationem meretur, addo & amorem. Vitoldium,
tradit, Lituaniæ Principem, Æneas Sylvius, tam terri-
bilem fuisse suis, ut ad levem ipsius nutum suspensio fe-
met ipsos necarint. Nos planè istam in DOMINO *nostro*
ignoramus barbariem, in cujus verbis non equuleos &
plagas minaces, sed lenitatem & delicias, non truculen-
tum in vultu Martem, sed ipsam propè Venerem habi-
tare deprehendimus; Et hinc affari Principem sine inter-
prete, fruique impunè benigno ipsius adspectu possumus,
& solem sine incendii metu intueri. Hic ego si effusiori-
bus velim habenis provehi, ingentem mihi campum aper-
tum video, sed revocat me & quasi manum injicit mul-
torum sententia, quibus turpe habetur, laudes captare
ex corpore potius, quam animo velle, quamvis tamen
nihil egregius, aliorum judicio, esse possit, quam cum
corporis decus cum ingenii pulchritudine ita conspi-
rat, ut magno Hospiti dignissimum sit domicilium, &
ingenium optimè dicatur habitare. Utrumque Dion.,
Germanicum laudaturus *Augusti nepotem*, complectitur, scri-
bens, fuisse illum corporis formâ animique bonis, doctri-
nâ

nâ & robore, Clementiâ & modestiâ præstantissimum. Apud plurimas gentes, notum est, in mandandis imperiis, corporis Eminentiae, id est, pulchritudinis ac proceritatis rationem haberi, neque alios magnorum facinorum putari capaces, quam quos eximiâ specie donare natura dignata est. Cyrum dicere solitum, auctor est Xenophon, debere Principem præstare subditis suis, & anteire non iustitiâ solum, Prudentiâ, aliisque animi virtutibus, sed & corporis Majestate atque eminentiâ. De Alexandro M. Macedonum Rege Solinus refert Polyhistor, fuisse eum forma supra hominem augustiore. Verius ego hoc de *Principe nostro* dixerim: In hoc enim natura omnes videtur experta fuisse vires, ut verum Principis Exemplum absolveret; illumque augustissimâ & Imperatoriâ formâ divinitus ornatum novimus omnes, ut ipso adspectu injiciat cuivis admirationem. Expectatis fortasse, AUDITORES, ut nunc porrò animi dotes ordine persequar, sed patior hîc in ipsa copia inopiam, atque id mihi, quod de Carthagine prodidit Historiæ Jugurthinæ conditor, repetendum est: *Melius esse de PRINCIPE Nostro tacere, quàm parum dicere.* Si enim de prudentiâ, si de vi ingenii Ejus incredibili, & acrimoniâ judicii, omnium judiciô accuratissimi, coepero prædicare, jam se mihi Justitia objiciet, primas in commemoratione partes sibi vendicatura; Si Clementiam extulero & Comitatem, Severitas occurret, in hoc virtutum contubernio haudquaquam posthabenda, per quam perire interdum necesse est, quos perire publicæque plecti, publicæ interest securitatis; Si laudavero liberalitatem, frugalitas intercedet, occupatura fastigium. Quid multis moror? Tot virtutum hîc amicam deprehendo conspersionem, ut, si singulas velim commentari, verendum sit, ne nullum unquam finem nostra sit inventura oratio.

Ex

Ex omni autem illarum numero mirum quantum
eminet politiorum notitia literarum, in quibus uti
Dux noster haud parum versatus est juvenis, ita ne nunc
quidem ab illis, quoties per graviores curas licet, senex
abhorret, dum sapientissimi Platonis sententiam pensi sem-
per habuit, dicentis; Tum demum beatas fore Respubli-
cas, si eas aut Philosophi regerent, aut qui regerent, phi-
losophari coepissent. *Quis enim melius quam literatus imperat?*
Verissima vox est Senatus Romani, quâ Tacito Impera-
tori acclamatum fuit olim. Rara quidem est, fateor,
Fortunæ magnæ ac Doctrinæ concordia; at Exempla ta-
men omnis ævi non pauca suppetunt eorum, qui in omni-
um rerum apice literarum apicibus fuerint delectati. Julium
Cæsarem legimus literarum fuisse scientissimum, eumque
literis & armis totius orbis obtinuisse Dominium, & *Hic*
ex utroque Caesar Julium Syllanum, Pronepotem AUGU-
STI, quod illiteratus esset, *pecudem auream* appellavit, cu-
jus pretium cutem non excedat. Scilicet credidit litera-
tissimus Imperator, non nisi literarum beneficio optimos
& saluberrimos gubernatores educari. Hinc ob excel-
lentiam studiorum Franciscus I. Galliarum Rex non Parens
Patriæ tantum, sed & literarum Parens appellatus est,
teste Thuanô. Ex gloriosissimis atavis DUCIS NOSTRI
MAGNUS II. *Dux Mecklenburgensis* filium aliquando creari Re-
ctorem jussit Academia Rostochiensis, summum in do-
ctos favorem manifestissimo Exemplo testatus, filiumque
docens, ut amare discat eruditionem. Quid ergo mirum?
si Majorum vestigia recto itinere secutus PRINCEPS, à
scientia disciplinarum omnium nunc nobis commendandus
veniat maximè, qui inter Duces quondam literarum po-
terat numerari, nisi jam tum Civium Ducem nasci vo-
luisset virtutum æstimator DEUS. Sed Pythagoricæ legis
mihi venit in mentem, quæ DEOS vetat salutare in
trans-

transcursu , ideò reliquas excelsi ingenii virtutes tacitus malo venerari , quàm inconcinnò sermone provehi ulterius , cum quicquid etiam dixerò , longè sit infra magnitudinem futurum.

Ad Te postremum convertor, CELSISSIME PRINCEPS , DOMINE CLEMENTISSIME ; liceat enim TE, etsi longè absentem , alloqui Reverentiæ nostræ , quæ TE præsentem agnoscit , animo semper præsentissimo , hoc est , maximè devoto , neque absentem eum putat, qui Clementiæ radiis terram suam implere , supremi instar luminis, fatagit ; Accipe has, quas loquimur voces , jejunas licet, & interpuncta suspiriis verba , quæ invidantis gaudii vis ad TE ordinat , quæ nulla ars fingit , sed exprimit amor. Accipe pietatem, non peregrinam, sed domesticam, sed dicatam TIBI , & ardentissima in frigore vota , subjectissimi Civis Tui, qui non privatâ solum religione secum , sed & inter publicos orantium coetus DEUM pro TE haud desinentibus urget precibus , flagitat , poscit , supplicat , ut vitæ spatio fruaris longiori , ut Senium adsit floridum & juvenescens , successus habeas desideratos , & quod amplissimum est omnis felicitatis compendium , gratiâ Numinis gaudeas perenni & sempiternâ. Scio equidem , quam TIBI nemo perpetuam queat , quamvis velit , præstare vitam , æternique semper optentur magis quam habeantur Principes ; Interim tamen , quod unicè possum , clarâ voce , & ut audiat Hospes, voveo , ut fera sit illa dies & posteris demùm nota , quæ TE exemptum mortalibus transcribat immortalitati. Vive, DOMINE , porrò, quod vixisti spatium , imò ac si nihil vixeris , vive. Vive ad votum , sed supra votum , imò sic , ut voto nullo sit opus. Ego, quantum
E in

in me erit , nunquam non Tuæ in me indulgentiæ
magnorumque meritorum memor vivam , eritque mi-
hi hodiernus dies in posterum venerabilis semper &
festus , de quo & TIBI gratulor , & nobis. TIBI
quidem , qui finito Climactere periculosissimo , quar-
tum hodiè & Sexagesimum , quod felicissimè ver-
gat Patriæ , natalem agis , ejusmodi hætenus vigore
Animi & Corporis firmitate præditus , ceu læti læti-
tiis omnibus subindè cognoscimus , ut si quis annum
Nativitatis Tuæ nesciat , non TE senem sit crediturus ;
Nobis autem gratulor , qui inde speramus , à salute
Tuâ salutem in nos diutissimè redundaturam.

Liceat utinam nobis aliquando tam esse beatis , ut
TE redonatum terris Tuis intueri propius queamus ,
& redivivam fatebimur , imò perfectam , felicitatem no-
stram. Dicit enim vix potest , quantum sit Principis
adspectus in calamitate populo solatium. Nunquam ab
Illyriis hostibus reportassent victoriam Macedones , ni-
si Europi Regis vel in cunis præsentia juvisset ; Et mi-
lites Alexandri tantam in Rege suo fiduciam locasse ,
Justinus testis est , ut illo præsentem nullius hostis arma ,
nec inermes , timuerint. Quod si ille apud Poëtam
Ascanius in periculis audet sibi de absente Æneâ Patre
polliceri

- - - nihil illo triste recepto
futurum ; Quidni , TE reduce , omnia nobis salva
promittamus liberi tui ? Qui non aliam ob causam
de thori sterilitate Tua nobis gratulamur unquam ,
quàm quod in TE , *Patre Patriæ* , liberorum jus nobis re-
lictum inveniamus omnes ; Nec quicquam , quod for-
midemus , supererit ; quin dediscet Patria vibices
sentire & plagas , quas ei fortunæ usque scœvitia incus-
sit,

fit, dummodo TE, saluum habere possit præsentemque.
Dicerem plura, sed pauca sunt dicenda DEO & Principibus.

TE vero, SUMMUM ET ÆTERNUM NUMEN
publicâ nunc voce veneror, Tuere SERENISSIMUM
PRINCIPEM NOSTRUM porrò clementissimè; Rege
ipsius consilia, ut in gloriam Nominis Tui cedant
unicè; Dirige actiones, ut prosperè eveniant & salu-
tariter; Largire *Ipsi* vitam multò-longævio-rem, pro-
prijamque suffice valetudinem; Da vires menti pares, ut
maturitati senili nunquàm robur desit juvenile; Prote-
ge DUCEM, ne ullis labefactetur insidiis, ne urti-
cam carduos & sentes sentiat inter Lilia, sed quosvis
contra fortunæ insultus stet ut Marpesia cautes; Tan-
dem autem, triumphatis molestiis omnibus, amaran-
thinam DUCI impone coronam. Sic laudes cantabimus

Tuo Nomini semper, gloriamque Tuam omnia
inchoabunt secula, nulla ab-
solvent.

hic, dummodo TE, saluum habere possit presentemque
Dilectissimum, sed prae sua clementia D.O. & P.O.
pibus, ad hunc finem, ut
TE vero, SUMMUM ET AETERNUM NUMEN
publici nunc voce venior, Tuus ardentissimus
PRINCIPUM NOSTRUM potius commendatissimus Rector
ipsius consilia, ut in gloriam Nominis Tui cedant
unius; Dirige actiones, ut prospero evadant & salu-
tantes; Iungit ut vitam multo longeviorum, pro-
pitiusque saltem valeat idcirco; Da vires mentis pariter
instructi scilicet in sapientia, ceteri iuventutis; Proce-
ge DUCIM, ne ullis labefactetur, autem, ne viri-
tatis cardines & sanctas sententias inter istas, sed quovis
contra fortune insidias deo ut Melpetis carere; Tan-
dem auctum, circumspice molestis omnibus, amantem
thum DUCI inpono coronam, sic laudes carissimus
Tuo Nominis semper, gloriosaque Tuum omnis
inchoant scilicet, nulla ad-
solent.

robore, Clementiâ & modestiâ præstantissimum.
plurimas gentes, notum est, in mandandis imperiis,
oris Eminentia, id est, pulchritudinis ac proceritatis
nem haberi, neque alios magnorum facinorum pu-
apaces, quam quos eximiâ specie donare natura digna-
Cyrum dicere solitum, autor est Xenophon, de-
Principem præstare subditis suis, & anteire non iustitiâ
n, Prudentiâ, aliisque animi virtutibus, sed & cor-
Majestate atque eminentiâ. De Alexandro M. Ma-
num Rege Solinus refert Polyhistor, fuisse eum
a supra hominem augustiore. Verius ego
e Principe nostro dixerim: In hoc enim natura omnes

ta fuisse vires, ut verum Principis Exem-
et; illumque augustissimâ & Imperatoriâ for-
ornatum novimus omnes, ut ipso adspectu
admirationem. Expectatis fortasse, AU-
ut nunc porro animi dotes ordine perfe-
or hîc in ipsa copia inopiam, atque id mihi,
hagine prodidit Historiæ Jugurthinæ condi-
um est: *Melius esse de PRINCIPE Nostro tacere,*
e. Si enim de prudentiâ, si de vi ingenii
ili, & acrimoniâ judicii, omnium judiciô
coepero prædicare, jam se mihi Iustitia obji-
in commemoratione partes sibi vendicatura;
n extulero & Comitatem, Severitas occur-
irtutum contubernio haudquaquam postha-
uam perire interdum necesse est, quos per-
e plecti, publicæ interest securitatis; Si
eralitatem, frugalitas intercedet, occupatura
Quid multis moror? Tot virtutum hîc ami-
endo conspiracyonem, ut, si singulas velim,
verendum sit, ne nullum unquam finem
entura oratio.

Ex

